

Εργαστηριακό μάθημα 6

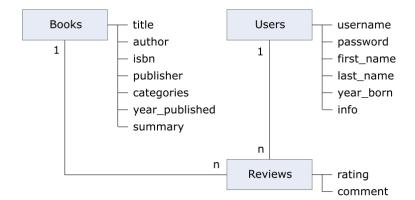
-

MongoDB Ανάπτυξη NoSQL Βάσης Δεδομένων

Εισαγωγή

Θα υλοποιήσουμε την *library*, μια απλή ΒΔ που θα διατηρεί πληροφορίες για βιβλία και που θα επιτρέπει σε χρήστες να γράφουν reviews για αυτά.

Παρακάτω δίνεται το σχήμα της βάσης, το οποίο περιλαμβάνει τις συλλογές (collections) και τη δομή αυτών (fields). Επιπλέον δίνεται η πραγματική συσχέτιση μεταξύ των collections (χωρίς να μπορεί να εφαρμοστεί με χρήση ξένων κλειδιών - αναφορική ακεραιότητα).

Σύνδεση στη τοπική MongoDB

Ανοίξτε το MongoDB Compass. Επιλέξτε το local instance του Mongo server και συνδεθείτε.

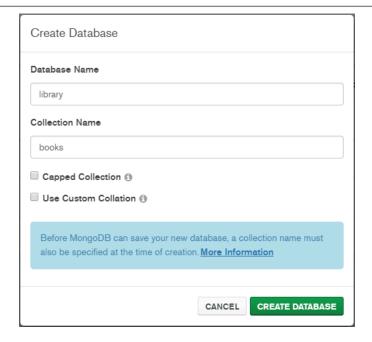
Δημιουργία της ΒΔ

Δημιουργούμε μια νέα database επιλέγοντας το κουπί Create Database. Ονομάζουμε τη βάση *library* και ως πρώτο collection βάζουμε το **books** (στη mongo απαιτείται κάθε βάση να έχει τουλάχιστον ένα collection).

Βάσεις Δεδομένων Τομέας Ηλεκτρονικής και Υπολογιστών Τμήμα ΗΜΜΥ Α.Π.Θ

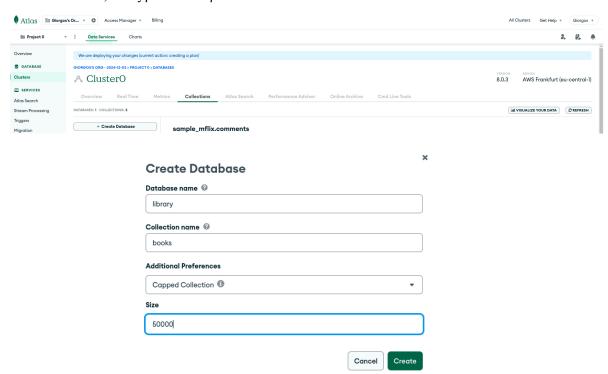
9° Εξάμηνο

Δημιουργία ΒΔ σε Atlas

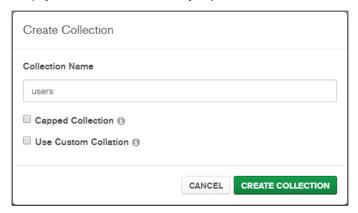
Για να δημιουργήσουμε τη ΒΔ με τη χρήση του MongoDB Atlas, πρέπει πρώτα από όλα να δημιουργήσουμε έναν λογαριασμό: https://www.mongodb.com/cloud/atlas/register

Κατόπιν, θα βρεθείτε στην αρχική σας σελίδα, όπου θα πρέπει να πάτε στην επιλογή Clusters (κάτω από το Database), κατόπιν στο Collections και από εκεί να πατήσετε την επιλογή Create Database, όπως βλέπετε παρακάτω:

Δημιουργία των Collections της ΒΔ

Επιλέγουμε τη βάση **library** που δημιουργήσαμε και στη συνέχεια πατάμε Create Collection για να φτιάξουμε τις συλλογές της. Η συλλογή books είναι ήδη έτοιμη, οπότε στη συνέχεια φτιάχνουμε τις συλλογές **users** και **reviews** όπως παρακάτω.

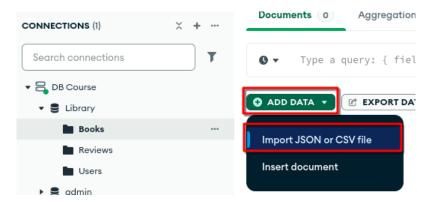
Εισαγωγή Δεδομένων στη ΒΔ

Μπορείτε να δείτε και να επιλέξετε Collections της $B\Delta$ από το αριστερό μενού στο εργαλείο MongoDB Compass.

Για να εισάγουμε ένα έγγραφο (document) σε κάποιο collection, από το μενού επιλέγουμε *Add Data -> Insert Document*.

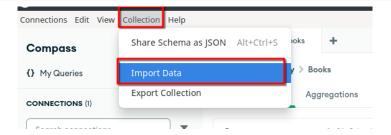
Εναλλακτικά, μπορούμε να προσθέσουμε δεδομένα από αρχεία μορφής JSON ή CSV. Για εισαγωγή των δεδομένων στη συλλογή books από το αρχείο "BooksData.json", επιλέγουμε από το μενού Add Data -> Import JSON or CSV File. Εναλλακτικά από το πάνω μενού της εφαρμογής επιλέγουμε Collection -> Import Data.

Βάσεις Δεδομένων Τομέας Ηλεκτρονικής και Υπολογιστών Τμήμα ΗΜΜΥ Α.Π.Θ

9° Εξάμηνο

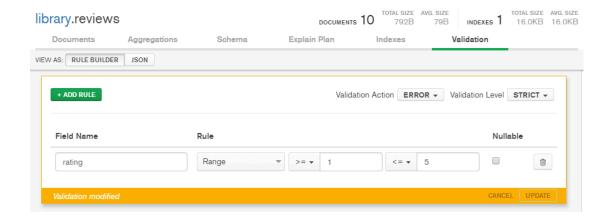
Στη συνέχεια, στο παράθυρο που ανοίγει, επιλέγουμε και φορτώνουμε το αρχείο BooksData.json από τον δίσκο.

Εκτελώντας την ίδια διαδικασία φορτώνουμε τα δεδομένων των Users και Reviews από τα αντίστοιχα αρχεία "UsersData.json" και "ReviewsData.json"

Περιορισμοί - Rules

Παρόλο που δε μπορούμε να εισάγουμε περιορισμούς αναφορικής ακεραιότητας (ξένα κλειδιά), είναι εφικτό να εισάγουμε κάποιους περιορισμούς για τα πεδία των εγγράφων. Για παράδειγμα, για τη συλλογή *reviews* μπορούμε από την καρτέλα *Validation* να προσθέσουμε έναν κανόνα σύμφωνα με τον οποίο κάθε rating πρέπει να είναι στο διάστημα 1 - 5.

Επιλέγοντας validation action ίσο με Warning, η βάση θα επιτρέψει την αλλαγή (δημιουργία ή ενημέρωση) εγγράφων που δεν πληρούν τον περιορισμό αλλά θα μας προειδοποιήσει. Αν το validation action είναι Error, τότε η βάση δε θα επιτρέψει αλλαγές που δεν πληρούν τον περιορισμό.

Με το validation level επιλέγεται το που θα εφαρμοστεί ο περιορισμός. Μπορεί να μην εφαρμοστεί καθόλου (Off), να εφαρμοστεί μόνο κατά την εισαγωγή/ενημέρωση εγγράφων που πληρούν τα κριτήρια (Moderate), ή να εφαρμοστεί για όλες τις εισαγωγές/ενημερώσεις (Strict). Πρακτικά, με το Moderate, ενημερώσεις σε έγγραφα που δεν πληρούν τα κριτήρια δεν ελέγχονται για την εγκυρότητά τους.

Σημείωση: Σε εκδόσεις του MongoDB Compass που δεν περιλαμβάνουν rule builder, μπορούμε να καταγράψουμε τον περιορισμό όπως παρακάτω:

```
{ rating: { $gte: 1, $lte: 5 } }
```

Δημιουργία Ερωτημάτων Filter

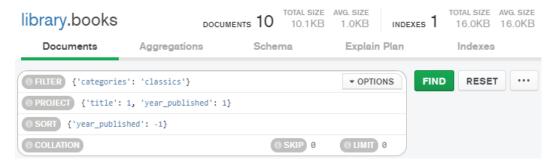
Μπορούμε να εκτελέσουμε κάποια ερωτήματα για να επιλέξουμε έγγραφα στο πεδίο filter. Για παράδειγμα, το παρακάτω ερώτημα θα επιστρέψει τα βιβλία με τίτλο "Oliver Twist".

Ένα άλλο πιθανό ερώτημα αν θέλαμε να βρούμε όλα τα έργα του Dickens είναι το ερώτημα

```
{"author.last_name": "Dickens"}
```

Μπορούμε επίσης να εκτελέσουμε πολύπλοκα ερωτήματα filter, όπως π.χ. το παρακάτω:

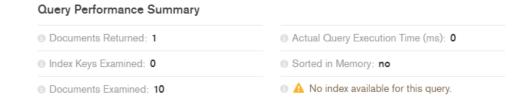
Στο παραπάνω ερώτημα στο πεδίο filter βρίσκουμε όλα τα έργα που είναι στην κατηγορία classics. Για τα έργα αυτά στο πεδίο project επιλέγουμε να εμφανίσουμε τον τίτλο (title) και τη χρονολογία τους (year_published). Επίσης τα ταξινομούμε με το πεδίο sort (1 για αύξουσα σειρά, -1 για φθίνουσα) η ταξινόμηση γίνεται με βάση τη χρονολογία σε φθίνουσα σειρά.

Κατασκευή Ευρετηρίου

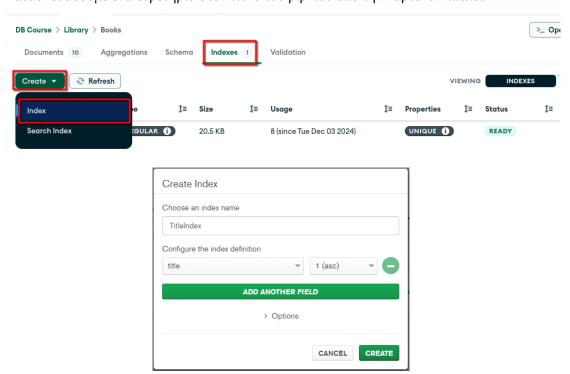
Για κάθε ερώτημα, μπορούμε επιπλέον να δούμε το κόστος εκτέλεσής του επιλέγοντας το **Explain Plan**, καθώς επίσης και να φτιάξουμε κάποιο ευρετήριο για να επιταχύνουμε τα σχετικά ερωτήματα.

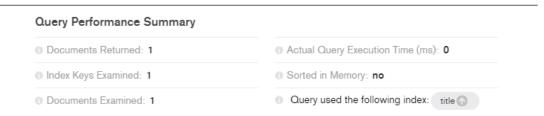
Στο ερώτημα *{title: 'Oliver Twist'}* για τον τίτλο ενός βιβλίου χρησιμοποιώντας το Explain Plan προκύπτει ότι προσπελαύνονται 10 έγγραφα:

Κατασκευάσουμε ένα ευρετήριο στον τίτλο του βιβλίου από την καρτέλα *Indexes*

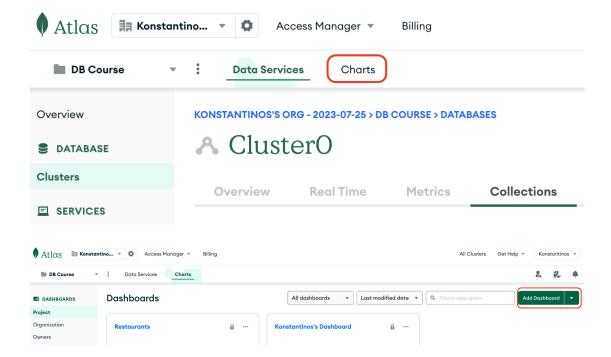
Στη συνέχεια, επιλέγοντας πάλι να αναλύσουμε το πλάνο εκτέλεσης τους ερωτήματος, προκύπτει ότι προσπελαύνεται 1 έγγραφο (σε αντίθεση με τις 10 προσπελάσεις χωρίς index):

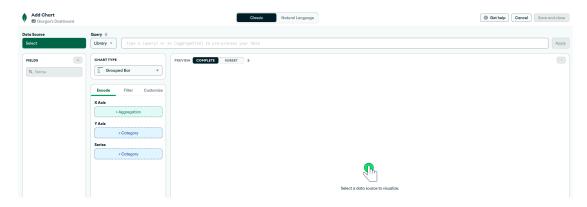
Δημιουργία Charts

Στο MongoDB Atlas μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το εργαλείο Chart Builder για να δημιουργήσουμε dashboards για τη ΒΔ μας.

Επιλέγουμε το Charts για να μεταβούμε στο συγκεκριμένο παράθυρο δημιουργίας των γραφημάτων, και στη συνέχεια επιλέγουμε Add Dashboard.

Θα δημιουργήσουμε ένα Chart για την οπτικοποίηση της βαθμολογίας των εστιατορίων σε συνάρτηση με τον αριθμό των εστιατορίων.

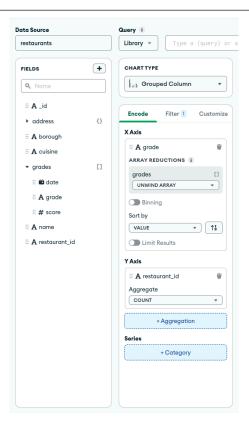
Πρέπει να επιλέξουμε την πηγή δεδομένων (data source). Για το συγκεκριμένο ερώτημα, θα επιλέξουμε ένα από τα έτοιμα collections που έχει η MongoDB Atlas, και θα διαλέξουμε το sample_restaurants και μετά το restaurants. Προφανώς μπορούμε να φτιάξουμε το διάγραμμα με δικά μας δεδομένα, αλλά εν προκειμένω, έχει πολλά documents, οπότε θα βγει πιο όμορφο αποτέλεσμα!

Select Data Source	×
Suggested Project Sample	
✓ Cluster0 (Cluster)	
▶ S library	
sample_airbnb	
sample_analytics	
sample_geospatial	
sample_guides	
sample_mflix	
sample_restaurants	
sample_supplies	
sample_training	
sample_weatherdata	

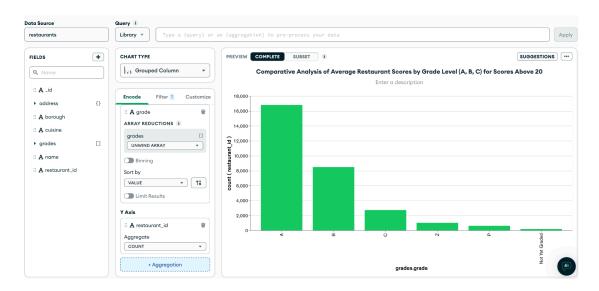
Για να δημιουργήσετε το διάγραμμα, πρέπει να κάνετε drag and drop από τον τομέα Fields τα πεδία που σας ενδιαφέρουν να απεικονιστούν, στον αντίστοιχο άξονα. Για να βάλουμε τους βαθμούς στον X άξονα, πρέπει από το πεδίο grades, να επιλέξουμε το grade, και να επιλέξουμε τις επιλογές που φαίνονται στην παρακάτω εικόνα.

Για να έχουμε το σύνολο των εστιατορίων, πρέπει να σύρουμε είτε το name, είτε το restaurant id, ώστε να πάρει όλες τις καταχωρήσεις.

Φυσικά, μπορείτε να κάνετε άλλα διαγράμματα, ανάλογα με το τι θέλετε να οπτικοποιήσετε. Εδώ πχ μπορείτε να χρησιμοποιήσετε και Grouped Bar (από το μενού chart type).

Το τελικό αποτέλεσμα φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

Σημείωση

Μπορούμε να φιλτράρουμε τα έγγραφα με βάση εμφωλευμένα fields, όπως το score κριτικής των χρηστών για τα εστιατόρια, χρησιμοποιώντας ειδικούς selectors (περισσότερα στο επόμενο εργαστήριο) - εδώ χρησιμοποιούμε το φίλτρο να έχουν σκορ πάνω από 20

```
{grades: { $elemMatch: { score: { $lt: 2 } } }}
```